

SXEDIO.H38

25.7.1960 (Τέταρτη φάση): ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ **1960**. ΧΕΡΙ- ΧΕΡΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ ΔΕΞΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Πατριωτικό Μέτωπο και ΑΚΕΛ κατευθύνονταν προς τις βουλευτικές εκλογές πιασμένοι χέρι-χέρι. Ήταν η πρώτη φορά που η Δεξιά και η Αριστερά συνεργάζονταν τόσο στενά από τη δεκαετία του **1940** και ιδιαίτερα μετά την κρίση στις σχέσεις τους που πέρασε από πραγματικά δύσκολες στιγμές στη διάρκεια του αγώνα της ΕΟΚΑ (**1955-1959**).

Ακόμα και τα προεκλογικά τους προγράμματα κυκλοφόρησαν την ίδια ημέρα, ήσαν σχεδόν πανομοιότυπα και το πνεύμα τους ήταν η ανάγκη ενότητας των δυνάμεων του Κυπριακού λαού.

Ο Μακάριος που αρνείτο, με τον τερματισμό του αγώνα της ΕΟΚΑ, κάθε συνεργασία του ΑΚΕΛ όπως καθοριζόταν με το υπόμνημα των δημάρχων, έκαμνε τώρα στροφή και ευλογούσε κάθε συνεργασία του Πατριωτικού Μετώπου και των υποστηρικτών του με το ΑΚΕΛ, το οποίο δεχόταν σε τακτικές συναντήσεις και άκουε τη γνώμη του πολύ συχνά.

Ακόμα και η συνεργασία του Πατριωτικού Μετώπου στο διαμοιρασμό των εδρών στη Βουλή είχε την ευλογία και τη σφραγίδα του.

Τα προγράμματα των δύο κομμάτων κυκλοφόρησαν ταυτόχρονα στις **25 Ιουλίου, 1960**.

Και στα δύο προγράμματα γινόταν αναφορά στους στόχους τους αλλά απέφευγαν να κατηγορήσουν το ένα το άλλο όπως έκαμναν στο παρελθόν. Ήθελαν και οι δυο παρατάξεις να επικρατήσουν συνθηκες ενότητας και αν ήτο δυνατό να αποφευχθεί ο εκλογικός πυρετός και η αναμέτρηση.

Εστώ κι αν η μια παράταξη θα υποστήριζε την άλλη δεν είχε κανένα κακό λόγο για να πει για τον αντίπαλο της. Ήταν μια περίεργη όσο και πρωτοφανής προεκλογική μάχη που ποτέ της δεν είχε γνωρίσει η

Κύπρος ακόμα και κατά την εκλογή του τελευταίου δημάρχου ή ιερωμένου.

Το Πατριωτικό Μέτωπο αφού τόνιζε την ανάγκη ενότητας πρόσθετε ότι οι τομείς της δημόσιας υπηρεσίας, της Παιδείας και ανάπτυξης της εργατικής και αγροτικής πολιτικής του τουρισμού και της εξωτερικής πολιτικής θα τύγχαναν της ιδιαίτερης προσοχής του.

Υποστηριζε ακόμα δίκαιη κατανομή των αγαθών προς όφελος όλων των εργαζομένων, ώστε όλοι οι πολίτες ζουν ελεύθεροι και να απολαμβάνουν τους καρπούς των κόπων τους με δικαιοσύνη και ισότητα.

Αναφερόταν στο πολιτικό πρόγραμμα που εκδόθηκε ύστερα από σύσκεψη όλων των υποψηφίων βουλευτών του Μετώπου υπό την προεδρία του Γλαύκου Κληρίδη, υπουργού δικαιοσύνης, ο οποίος προοριζόταν για πρώτος Πρόεδρος της νέας Βουλής:

"Το Πατριωτικόν Μέτωπον εν τω πλαισίω του οποίου είναι οργανωμένοι αι επαναστατικάί και προοδευτικάί εθνικάί δυνάμεις του ελληνισμού της Κύπρου, κατέρχεται εις τας εκλογάς προς ανάδειξιν βουλευτών με την ευγενήν φιλοδοξίαν να υπηρετήση επί του πολιτικού πεδίου τον λαόν της Κύπρου, όπως και κατά την επανάστασιν.

Η νομοθετική εξουσία της Βουλής είναι αναγκαίον συμπλήρωμα της εκτελεστικής εξουσίας του Προέδρου και των υπουργών, το δε Πατριωτικόν Μέτωπον διά των Βουλευτών του έχει κατά νουν να βοηθήση τον εκλελεγμένον πρόεδρον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον εις την εφαρμογήν του μεγαλεπήβολου αυτού προγράμματος διά την ευημερίαν του λαού, το οποίον εις γενικάς γραμμάς εξηγγέλθη υπ' αυτού εις τα διαγγέλματα της 27ης Νοεμβρίου και της 14ης Νοεμβρίου 1959.

Αι θέσεις ως προς τα βασικά αιτήματα του Κυπριακού λαού, εις τας οποίας το Πατριωτικόν Μέτωπον πιστεύει και ζητεί από τον λαόν να εγκρίνη διά της ψήφου του εκλέγων τους εκπροσώπους του Μετώπου και μόνον αυτούς ως βουλευτάς, είναι εν γενικαίς γραμμαίς οι εξής:

1. Διά των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου τίθεται τέρμα εις το δουλικόν αποικιακόν καθεστώς και γεννάται η ανεξάρτητος Κυπριακή Πολιτεία, εν τω πλασιώ της οποίας όλος ο λαός της Κύπρου δύναται να επιλύση επωφελώς και εν πνεύματι κοινωνικής δικαιοσύνης και ισότητος καθημερινά του προβλήματα και να αναπτύξη το βιοτικόν και πολιτιστικόν αυτού επίπεδον. Το πατριωτικόν Μέτωπον πιστεύει ότι η διά των συμφωνιών δημιουργηθείσα πραγματικότητα εν Κύπρω πρέπει να θεωρήται ως κατάστασις της οποίας την πορείαν καθορίζει πάντοτε η συνείδησις και η θέλησις του δικαίου του λαού. Συνεπώς χρειάζεται θετική και όχι αρνητική αντιμετώπιση της πραγματικότητας και συστηματική διαμόρφωσις των στοιχείων του κυπριακού βιβλίου τοιαύτη ώστε με την πάροδον του χρόνου να οδηγηθή ο τόπος εις πολιτικήν θέσιν πλήρως ανταξίαν του πολιτισμού του λαού.

2. Η ενότης του ελληνικού πληθυσμού της Κύπρου, ο οποίος αποτελεί τα 4/5 και πλέον των κατοίκων αυτής, είναι αναγκαία, ιδίως κατά το παρόν στάδιον. Προς τούτο το Πατριωτικόν Μέτωπον προήλθεν εις συνεννόησιν μετά του ΑΚΕΛ προς αποφυγήν εκλογικού σάλου και καλεί όλον τον ελληνικόν κυπριακόν λαόν να εκτιμήση την ανάγκην και τον σκοπόν της τοιαύτης συνεννοήσεως και ανεξαρτήτως πολιτικών πεποιθήσεων να εισέλθη εις την νέαν περίοδον της ιστορίας του τόπου μας.

Κάθε πολίτης διατηρεί πλήρη ελευθερίαν πολιτικών πεποιθήσεων και κομματικής τοποθετήσεως. Υπεράνω όμως τούτων ευρίσκεται το κοινόν εθνικόν συμφέρον, το οποίον επιβάλλει ενότητα δυνάμεων προς επιτυχή αντιμετώπισιν των δυσχερειών και ορθήν επίλυσιν των σοβαρών προβλημάτων, τα οποία η αποικιοκρατική Κυβέρνησις άφησε και η νέα κυπριακή κατάστασις δημιουργεί.

Η αποφυγή εκλογικού σάλου και οξύσεως πολιτικών διαφωνιών προλειαίνει το έδαφος προς ισχυράν ενοποίησην των ελληνικών Κυπριακών δυνάμεων και παρέχει την βεβαιότητα ωρίμου και πολιτισμένου πολιτικού βίου εν Κύπρω.

3. Η δι' αγώνων και θυσιών κτηθείσα ελευθερία αποτελεί την βάση και το απαραίτητον θεμέλιον της ευημερίας και αναπτύξεως του λαού. Η Κυπρος και ο λαός της έχουν την δυναμικότητα να δημιουργήσουν πολιτείαν ευνομούμενην και βίον ευτυχή δι' όλους.

Το Πατριωτικόν Μέτωπον επί τη βασει των στοιχείων της Κυπριακής δυναμικότητος καταστρώνει λεπτομερέστατον πενταετές σχέδιον προς ανάπτυξιν των πλουτοπαραγωγικών πόρων της Νήσου και δίκαιαν κατανομήν των αγαθών προς όφελος όλων των εργαζομένων, ώστε ολοι οι πολίται να ζώσιν ελεύθεροι και να απολαμβάνουν τους καρπούς των κόπων των με δικαιοσύνην και ισότητα.

Η μετάκλησις εμπειρογνομόνων διεθνούς κύρους προς κατάστρωσιν και συμπλήρωσιν του σχεδίου είναι εν των κυρίων μελημάτων του Πατριωτικού Μετώπου.

Ιδιαιτέρας προσοχής τυγχάνουν οι ακόλουθοι τομείς της Κυπριακής ζωής:

α) ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Αύτη δέον να γίνη πρότυπον από απόψεως λειτουργίας. Είναι το μέσον προς εξυπηρέτησιν των πολιτών και το όργανον της εκτελεστικής εξουσίας της πολιτείας.

Ευρίσκεται υπεράνω οϊωνδήποτε κομματικών συμφερόντων και εργάζεται με συναίσθησιν ευθύνης και αποτελεσματικώς, εν τω πλαισίω της πολιτικής του κράτους απροσώπως και αμερολήπτως. Η θέσις των δημοσίων υπαλλήλων αι προαγωγαί τούτων, η μισθοδοσία των και παν συναφές προς αυτούς ρυθμίζεται υπό της προβλεπομένης υπό του συντάγματος ανεξαρτήτου επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας, ήτις εξασφαλίζει εις τους υπαλληλους δίκαιαν και λογικήν λύσιν των προβλημάτων των.

β) ΠΑΙΔΕΙΑ: Κάθε άτομον απτοσελεί μέλος της κοινωνίας και έχει χρέος να εργάζεται κατά τον αποδοτικώτερον και ωφελιμότερον τρόπον διά το σύνολον. Η μόρφωσις θα τον καταστήση ικανόν διά το κοινωνικόν τούτο λειτούργημα. Επομένως η Παιδεία καθίσταται αναφέρετον δικαίωμα παντός πολίτου ανεξαρτήτως οικονομικών δυνατοτήτων, η δε πολιτεία πρέπει να παράσχη τα μέσα προς μόρφωσιν εις πάντα

άξιον μέχρις ότου συντόμως καταστή δυνατόν να προσφέρεται αύτη εντελώς δωρεάν.

Το Πατριωτικόν Μέτωπον εγγυάται εις κάθε Ελληνόπουλον Παιδείαν ελληνοπρεπή και ανταξίαν της ιστορίας του ανάλογον προς την εργατικότητα, την ικανότητα και την κλίσιν του μέχρι της ανωτάτης εκπαιδύσεως και όσον είναι δυνατόν δωρεάν.

Ιδιαίτερα σημασία θα αποδοθή εις την φυσικήν αγωγήν ήτις αποτελεί το δεύτερον σκέλος επί του οποίου οφείλει να στηρίζεται η Παιδεία. Δι' αυτό επιδίωξις του μετώπου θα είναι να ενισχυθή η σωματική αγωγή των νέων, ούτως ώστε να αποβή αύτη παράγων προόδου.

γ) ΟΙΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Το Πατριωτικόν Μέτωπον είναι αποφασισμένον όπως εφαρμόση πρόγραμμα αμέσου οικονομικής αναπτύξεως της Νήσου, βασιζόμενον επί της αρχής της δικαίας διανομής του εθνικού εισοδήματος προς εξύψωσιν του βιοτικού επιπέδου του λαού μας. Τούτο θα επιδιωχθή διά του συναγερμού όλων των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου, διά της δημιουργίας μεγάλων παραγωγικών έργων, διά της ενθαρρύνσεως των επενδύσεων (ιδιωτικών και δημοσίων).

Παραλλήλως θα υιοθετήσωμεν μεταξύ άλλων νομοθεσίαν αποσκοπούσαν εις την ενθάρρυνσιν και ενίσχυσιν του εμπορίου και της επιτοπίου βιομηχανίας και βιτεχνίας διά της δημιουργίας των αναγκαίων προϋποθέσεων, ως εκ της ιδρύσεως βιομηχανικής τραπέζης προς παροχήν μεσοπροθέσμου και μακροπροθέσμου πίστεως.

δ) ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Ολως ιδιαίτερας προσοχής θα τύχη η εργατοϋπαλληλική μας τάξις, η οποία ομού μετά της αγροτικής αποτελούν την σπονδυλικήν στήλην της πατρίδος και επί των οποίων ανέκαθεν εστηρίχθη η εθνική, η κοινωνική, η οικονομική και η επαναστατική ζωή της. Συγκεκριμένως το Πατριωτικόν Μέτωπον, θα επιδιώξη-όσον αφορά την εργατικήν τάξιν, τους ακολούθους σκοπούς:

1. Ευρείαν αναδιάρθρωσιν των αμοιβών των μισθωτών.

2. Την παροχήν καλυτέρων όρων και συνθηκών ζωής εις τους εργαζομένους.

3. Την κατοχύρωσιν των συνδικαλιστικών ελευθεριών.

4. Την κατοχύρωσιν, διασφάλισιν και διεύρυνσιν των κεκτημένων, εργατικών δικαιωμάτων διά της υιοθετήσεως και εφαρμογής νομοθεσίας πληρεστέρου και δικαιότερου συστήματος και δικαιότερου συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων ως και της θεωρήσεως του νόμου περί εργατικών αποζημιώσεων.

5. Την παροχήν πλήρους συστήματος ιατρικής και φαρμακευτικής περιθάλψεως.

6. Την παροχήν ιδιαίτερας μερίμνης εις την εργαζομένην γυναίκα και τα ανήλικα τέκνα της.

7. Την ενίσχυσιν της επαγγελματικής εκπαίδευσεως του εργάτου εις τρόπον ώστε να καταστή αύτη προσιτή και εις τας πτωχοτέρας τάξεις.

8. Το Πατριωτικόν Μέτωπον θα επιδιώξει εν γένει την ψήφον και εφαρμογήν κώδικος εργατικού προσηρμοσμένου προς τας συγχρονους αντιλήψεις του εργατικού δικαίου.

3) ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Οσον αφορά την αγροτικήν τάξιν είναι πασιφανές ότι η σημερινή κατάστασις ταύτης δεν είναι ανάλογος ούτε προς την εν γένει σημασίαν της εν σχέσει προς το υπόλοιπον τμήμα του πληθυσμού της Νήσου ούτε και προς τας θυσίας της υπέρ της ελευθερίας της πατρίδος. Συμφώνως προς στατιστικά στοιχεία, ενώ οι αγρόται αποτελούν την μεγάλην πλειοψηφίαν του πληθυσμού μας, εν τούτοις συμμετέχουν εις το εθνικόν εισόδημα κατά ποσοστόν πολύ μικρότερον του προς αυτούς αναλογούντος. Το Πατριωτικόν Μέτωπον προς αποτελεσματικήν προστασίαν του αγροτικού μας κόσμου θα λάβη τα ακόλουθα μέτρα:

1. Να οργανώση επί μονίμων οικονομικών βάσεων την προστασίαν των τιμών των γεωργικών προϊόντων

και την διάθεσιν τούτων εις τρόπον ώστε οι αγρόται μας να παύσου να είναι οι απόκληροι της οικονομίας του τόπου.

2. Θα επιδιώξη την ίδρυσιν αγροτικής τραπέζης προς παροχήν μακροθέσμων δανείων ως και ταμείου προνοίας.

3. Θα θέση εις εφαρμογήν πλήρες πρόγραμμα εξυψώσεως του επιπέδου των πτωχών αγροτών.

4. Θα εφαρμόση συγχρονισμένον σχέδιον επιλύσεως του αρδευτικού προβλήματος.

5. Θα εφαρμόση συγχρονισμένον σχέδιον επιλύσεως του αρδευτικού προβλήματος.

6. Θα προστατεύση αποτελεσματικώς την κτηνοτροφίαν διά της διαθέσεως κονδυλίων εκ του κρατικού προϋπολογισμού.

7. Θα αντιμετωπίση συστηματικώς το θέμα της δημιουργίας πλήρους συγχρονισμένου οδικού δικτύου της υπαίθρου, ιδιαιτέρως εις τας ορεινάς περιοχάς.

8. Θα επιδιώξη διανομήν κατά τρόπον δίκαιον των χιλιάδων εκείνων στρεμμάτων γης τα οποία έτυχε να εγγραφούν ως χαλίτικα εις τους ακτήμονας και τους μικρογεωργούς.

9. Βασική θέσις του Πατριωτικού Μέτρου είναι ότι η γη ανήκει εις τους καλλιεργητάς και θα επιδιώξη να αποδοθή εις αυτούς κατά τρόπον νόμιμον και μόνιμον.

Το Πατριωτικόν Μέτρον σκοπεύει να θέση εις εφαρμογήν το καταρτισθέν υπό της ΠΕΚ ευρύ αγροτικόν σχέδιον ιδιαιτέρα δε προσοχή θα δοθή εις τα ιδιάζοντα αγροτικά προβλήματα ως πατοπαραγωγικόν, αμπελουργικόν, καπνοπαραγωγικόν και πρόβλημα σιτηρών. Θα επιδιωχθή προσέτι προώθησις του συνεργατικού κινήματος εν Κύπρω ως και ενίσχυσις τούτου.

ΣΤ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Η άμεσος αναδιοργάνωσις του τουρισμού θα είναι μία επίσης σοβαρά επιδίωξις μας, διά της εφαρμογής ενός συντόνου και πλήρους σχεδίου αξιοποιήσεως των φυσικών καλλονών της νήσου μας, ως επίσης των ιστορικών και αρχαιολογικών μας

μνημείων.

Σ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Τέλος το Πατριωτικόν Μέτωπον πιστεύει ότι η εύκαιρος γεωγραφική θέσις της Κύπρου παρέχει την δυνατότητα εις την νήσον μας να διαδραματίση σημαντικόν ρόλον επί διεθνους πεδίου. Επιδίωξις της εξωτερικής μας πολιτικής θα είναι η δημιουργία και η διατήρησις φιλικών σχέσεων μεθ' όλων των χωρών ιδίως των γειτονικών μας χωρών, εις τρόπον ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να αποβή σημαντικός παράγων διεθνούς σταθερότητας και ειρήνης.

ΤΟ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

Την ίδιαν ημέρα (25 Ιουλίου 1960) έδωσε στη δημοσιότητα το πρόγραμμα και το ΑΚΕΛ, με το οποίο τόνιζαν ότι οι λαϊκές οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν θα εργασθούν με σταθερότητα και συνέπεια για να γίνει η Κύπρος μια πραγματικά ανεξάρτητη, ειρηνική και δημοκρατική χώρα, στην οποία οι κάτοικοι να μπορούν να ζήσουν με τη δουλιά τους μια ευτυχισμένη και πολιτισμένη ζωή.

Διαβεβαίωσαν επίσης ότι θα εγάζονταν μαζί με τους άλλους βουλευτές και τις πολιτικές του τόπου για να χαράξουν από κοινού την τακτικήν και να προχωρήσουν ενωμένοι σε ένα εθνικό μέτωπο μέχρι την πραγματοποίηση των σκοπών τους.

Αναφερόταν στις προγραμματικές θέσεις του ΑΚΕΛ και των εκπροσώπων του στη Βουλή:

"Επιδίωξη του ΑΚΕΛ για ανάδειξη βουλευτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ένα μοναδικό σκοπό:

Την υποστήριξη μέσα στο ο ανώτατο νομοθετικό σώμα της δημοκρατίας των δικαίων αιτημάτων του λαού μας στο εθνικό, πολιτικό και οικονομικό τομέα. Οι βουλευτές του ΑΚΕΛ θα εξυπηρετήσουν πάντοτε το λαό και την πατρίδα τους. Θα εργαστούν με σταθερότητα και συνέπεια για να γίνει η Κύπρος μια πραγματικά ανεξάρτητη, ειρηνική και δημοκρατική χώρα, στην οποία οι πολίτες να μπορούν να ζήσουν με τη δουλειά τους μια ευτυχισμένη και πολιτισμένη ζωή.

Οι βουλευτές του ΑΚΕΛ σαν αντιπολίτευση στη Βουλή, δεν θα πέσουν ποτέ στη στείρα και αρνητική αντιπολίτευση. Ο έλεγχος και η κριτική μας θα είναι ειλικρινής και θετική και θα γίνεται με κριτήριο τα συμφέροντα του τόπου.

Σαν κύριο έργο μας στη Βουλή θα θεωρούμε τη θετική συνεισφορά, τις εποικοδομητικές εισηγήσεις, τη συνεργασία με τους άλλους βουλευτές για να περιοριστούν τα δεινά που επεσώρευσε η αποικιοκρατία στον τόπο μας, για να υπερπηδηθούν οι δυσκολίες που δημιουργούν οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου για τη δημιουργία μιας ελεύθερης, ειρηνικής και ευημερούσης Δημοκρατίας.

Ελπίζουμε έτσι να γίνει η Βουλή το μέρος όπου θα προωθείται η ενότητα και συνεργασία όλων των πατριωτικών δυνάμεων για το καλό του τόπου.

Κάτω από τις δύσκολες συνθήκες και το πολύπλοκο καθεστώς που μας επέβαλαν οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου (με τα ξένα στρατεύματα έξω από τις πόρτες μας και τα εκτεταμένα δικαιώματα των ιμπεριαλιστικών στον τόπο μας) η δουλειά και το καθήκον των βουλευτών-αντιπροσώπων του λαού θάνε βαριά και δύσκολα. Συνηθίσαμε όμως ν' αγωνιζόμαστε κάτω από τις πιο δύσκολες συνθήκες και πιστεύουμε πως εκτελώντας το καθήκον μας θα κατορθώσουμε να βοηθήσουμε τον λαό μας στην εκπλήρωση των ιδανικών του.

Οι βουλευτές του ΑΚΕΛ θέτουν υπόψη του λαού τα βασικά σημεία της εθνικής, κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής που θα ακολουθησουν στη Βουλή.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΥΠΡΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ: Σαν βουλευτές θα εργαστούμε για την κατοχύρωση και διεθνή αναγνώριση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της νεαρής Δημοκρατίας της Κύπρου. Θα εργαστούμε για την επέκταση των δικαιωμάτων της και σαν κυριάρχου κράτους για τον εκμηδενισμό όλων των αρνητικών όρων των συμφωνιών που επιτρέπουν τις ξένες επεμβάσεις στα εσωτερικά μας και περιορίζουν την ανεξαρτησία μας.

Η διεθνής αναγνώριση μας ως ανεξαρτήτου κράτους, η δημιουργία Κυπριακής Κυβέρνησης, η συμμετοχή της Κύπρου στον ΟΗΕ σαν ισότιμου μέλους στη διεθνή αυτή οικογένεια, οι διπλωματικές μας σχέσεις με όλα τα κράτη, είναι ισχυρά όπλα για την εκπλήρωση του πόθου του λαού μας για πλήρη ανεξαρτησία.

Εχοντας επίγνωση των δυσκολιών και επιπλοκών που δημιουργήσε η συμφωνία της Ζυρίχης-Λονδίνου με τις ξένες βάσεις, τα ξένα στρατεύματα και το δικαίωμα επέμβασης των εγγυητριών δυνάμεων στον τόπο μας, δηλώνουμε ότι η τακτική μας στον αγώνα θα χαρακτηρίζεται από περίσκεψη, θα είναι ανάλογη με τις επικρατούσες διεθνείς και εσωτερικές συνθήκες, ώστε να φέρει στο λαό μας το ταχύτερο τους ποθητούς καρπούς και όχι να επισωρεύσει νέα δεινά και δυσκολίες.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟ: Ο Κυπριακός λαός επιθυμεί να ζήσει σε φιλία, ειρήνη και συνεργασία με τους άλλους λαούς. Αυτό εξάλλου αποτελεί απαραίτητο όρο για την ασφάλεια και ευημερία του. Θ' αγωνιστούμε λοιπόν μαζί με το λαό για να μη γίνει η Κύπρος βάση πυραύλων και ατομικών όπλων, πράγμα που θα δημιουργούσε θανάσιμους κινδύνους για την πατρίδα μας.

Θα εργαστούμε για να μη γίνει το έδαφος μας βάση ιμπεριαλιστικών επιδρομών και επέμβασης στα εσωτερικά άλλων χωρών.

Θα προσπαθήσουμε να προβληθεί διεθνώς μέσον του ΟΗΕ και των φιλικών κρατών, η παλλαϊκή απαίτηση για αποστρατικοποίηση και οριστική απαλλαγή του τόπου μας από τους κινδύνους του πολέμου και της καταστροφής.

3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Θα επιδιώξουμε φιλικές σχέσεις με όλους τους λαούς πάνω στη βάση της ισοτιμίας του αλληλοσεβασμού και της αμοιβαίας βοήθειας. Θα υποστηρίξουμε την πολιτική θετικής ουδετερότητας και θα επιδιώξουμε να γίνει η Κύπρος μια γέφυρα δημιουργικής και φιλικής συνάντησης των λαών. Μόνο μια τέτια πολιτική, μακριά από

στρατιωτικούς συνασπισμούς μπορεί να δυναμώσει τη διεθνή θέση της Δημοκρατίας μας.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ: Στη βουλή θα υποστηρίξουμε τους νόμους και τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν τη δημοκρατική διακυβέρνηση του τόπου, θα εργαστούμε για την κατοχύρωση όλων των δημοκρατικών δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών, που περιλαμβάνονται στο "Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων" του ΟΗΕ.

Θα επιδιώξουμε την υιοθέτηση ενός Συντάγματος που θα κατοχυρώνει όλα τα δημοκρατικά δικαιώματα του πολίτη και θα περιορίζει στο ελάχιστο τις δυσκολίες που δημιουργούν για το λαό οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου. Θα απαιτήσουμε την κατάργηση όλων των αντιδημοκρατικών νόμων και διαταγμάτων που μας κληροδότησε η αποικιοκρατία. Θα εργαστούμε για να γίνεται σεβαστή η λαϊκή θέληση, για να γίνει πιο δημοκρατικός ο κρατικός μηχανισμός και να εξυπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα μόνο. Ο στρατός και η αστυνομία της Κύπρου πρέπει να γίνουν οι φρουροί των δικαιών και δικαιωμάτων του κυπριακού λαού, που θα συντηρεί αυτά τα σώματα. Γι' αυτό πρέπει να διαποτιστούν από την αρχή με δημοκρατικά ιδεώδη.

Πιστεύουμε πως μόνο με την κατοχύρωση της ισοπολιτείας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων του πολίτη μπορεί να υπάρξει στον τόπο μας ευνομία και πρόοδος. Γι' αυτό θα αγωνιστούμε εναντίον κάθε προσπάθειας για καταπίεση των δικαιωμάτων του πολίτη και των πολιτικών ελευθεριών.

5. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Θα υποστηρίξουμε την εφαρμογή ενός πλήρους προγράμματος ανοικοδόμησης που θα βγάλει τον τόπο μας από την καθυστέρηση που άφησε το αποικιακό καθεστώς. Θα ζητήσουμε να ληφθούν μέτρα που να ενθαρρύνουν την μέση ανάπτυξη της γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής, για να αναπτυχθεί το εθνικό εισόδημα και ν' ανυψωθεί το βιοτικό επίπεδο του λαού. Θα αγωνιστούμε για να εξαλειφθεί η ανεργία και η υποαπασχόληση, η φτώχεια και η καθυστέρηση στις

πόλεις και τα χωριά.

Δίνουμε μόνο τα κύρια σημεία του οικονομικού μας προγράμματος που καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας:

α) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Θα ζητήσουμε από το κράτος να πάρει μια σειρά προστατευτικά μέτρα για την ενίσχυση και ανάπτυξη της ντόπιας βιομηχανίας. Αυτό θα βοηθήσει στη γενική οικονομική πρόοδο του τόπου, στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου στην τεχνική μας πρόοδο και την καταπολέμηση της ανεργίας.

Η ελαφρά βιομηχανία τροφίμων και ειδών πλατειάς κατανάλωσης πρέπει να ενισχυθεί με πιστώσεις, προστατευτικούς δασμούς και άλλα μέτρα που βοηθούν την ανάπτυξη της.

Οι βιοτέχνες να ενισχυθούν για ν' αναπτύξουν την παραγωγή τους είτε σαν άτομα, είτε σαν εταιρίες και συνεργατικές παραγωγής. Να προστατευτεί η επαγγελματική στέγη με ενοικιοστάσιο και να δοθούν πιστώσεις και προστασία των προϊόντων τους.

Ο μεταλλευτικός πλούτος της Κύπρου πρέπει ν' αποτελέσει παράγοντα οικονομικής σταθερότητας της νεαρής Δημοκρατίας. Να επεκταθεί η γεωλογική έρευνα για εξεύρεση νέων μεταλλευμάτων και να ληφθούν μέτρα, ώστε η εκμετάλλευση του υπεδάφους μας να γίνεται προς όφελος του κυπριακού λαού και όχι των ξένων μονοπωλίων.

Β) ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Για να ενημερήσει η Κύπρος πρέπει να αναπτυχθεί η γεωργική παραγωγή. Οι αγρότες μπορούν να δώσουν στην πατρίδα μας ένα πρωτοφανή πλούτο γεωργικών προϊόντων για την διατροφή μας και βιομηχανική κατεργασία. Χρειάζονται να εξασφαλιστού μόνον οι απαραίτητοι όροι να τους δοθούν κυρίως τα μέσα παραγωγής. Τα πέντε βασικά προβλήματα που πρέπει να λυθούν για να προοδεύσει η γεωργία μας είναι:

Το πρόβλημα της γης, της αγροτικής πίστης, της άρδευσης, της διάθεσης των προϊόντων και η γεωπονικής υπηρεσίας.

Η λύση αυτών των προβλημάτων απαιτεί την

άμεση εφαρμογή ενός καλά μελετημένου σχεδίου, που θα επιχορηγείται από το κράτος.

Για να λυθεί το πρόβλημα της γης πρέπει να δοθούν στους γεωργούς και κτηνοτρόφους μισό εκατομμύριο σκάλες κυβερνητικής, μοναστηριακής και δασικής γης αφού βελτιωθεί με κυβερνητικά μέσα.

Η γη που κατέχουν οι τσιφλικάδες πρέπει να περάσει στους καλλιεργητές της. Η γεωπονική υπηρεσία πρέπει να λύσει το πρόβλημα της αγρανάπαυσης, γιατί ένα εκατομμύριο σκάλες μένουν ανεκμετάλλευτες κάθε χρόνο κάτω από αυτό το σύστημα αυξάνοντας την καλλιεργούμενη γη, κάθε χρόνο κατά **1,5** εκατομμύριο σκάλες θα λύσουμε ένα βασικό πρόβλημα της γεωπονικής μας παραγωγής.

"Η γη στους καλλιεργητές της, για εντατική καλλιέργεια" θάναι η βάση της αγροτικής πολιτικής μας.

Χωρίς κεφάλαια δεν μπορούν ν' αναπτυχθούν οι αγροτικές μας επιχειρήσεις. Θα επιδιώξουμε να εξασφαλιστούν από την Κυβέρνηση τ' αναγκαία χρήματα για δάνεια και να παραχωρηθούν με χαμηλό τόκο στους γεωργούς μέσον της Κεντρικής Συνεργατικής ή άλλης αγροτικής τράπεζας.

Εκτός από τα καλλιεργητικά δάνεια θα ζητήσουμε να παραχωρηθούν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια για επενδύσεις, αγορά ζώων, δενδροκαλλιέργεια κλπ. Ο αγρότης πρέπει να γλυτώσει μια για πάντα από τον τοκογλυφο, τα υπάρχοντα χρέη πρέπει να μετατραπούν σε μακροπρόθεσμα για να μη καταστραφούν οι παραγωγοί.

Για το αρδευτικό πρόβλημα θα ζητήσουμε να γίνει γενική γεωλογική έρευνα, να εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα σταθερού εμπλουτισμού των υπόγειων νερών και να προγραμματιστεί η εκμετάλλευσή τους, ώστε να μη εξαντλούνται και να καταστρέφονται τεράστιες επενδύσεις και γεωργικές επιχειρήσεις.

Η διάθεση των αγροτικών προϊόντων σε αμειψτικές τιμές είναι απαραίτητος όρος για επίτευξη της παραγωγής. Θα επιδιώξουμε να

εξασφαλιστούν σταθερές εξωτερικές αγορές για τα βασικά μας προϊόντα και θα ζητήσουμε από την Κυβέρνηση να κλείσει εμπορικές συμφωνίες με η ξένα κράτη πάνω στη βάση της αμοιβαίας ασφαλείας.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ: Η ενθάρρυνση της κτηνοτροφίας και πτηνοτροφίας είναι ζωτικής οικονομικής σημασίας γιατί σήμερα εισάγουμε 2 εκατομμύρια λιρών κτηνοτροφικά προϊόντα τον χρόνο. Οι κτηνοτρόφοι μας χρειάζονται γη και άμεση οικονομική και τεχνική βοήθεια για ν' αναπτύξουν την παραγωγή τους. Όλα αυτά μπορούν να εξασφαλιστούν. Ταυτόχρονα πρέπει να προστατευτούν οι κτηνοτρόφοι από τον εσωτερικό συναγωνισμό.

Η γεωπονική υπηρεσία πρέπει να επεκταθεί για να λύσει τα προβλήματα της εντατικής καλλιέργειας. Χρειαζόμαστε γεωπόνους σε όλα τα αγροτικά κέντρα, δίπλα στον παραγωγό. Θα υποστηρίξουμε τη διμιουργία κρατικών πειραματικών σταθμών και υποδειγματικών κρατικών αγροκτημάτων.

Θα εργαστούμε για να ψηφισθεί από τη Βουλή ένα πλήρες σύστημα ασφαλίσεως για τους αγρότες και να καθιερωθεί η ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής ώστε ο αγρότης να μη μένει έρμαιο των καιρικών συνθηκών.

Ο συνεργατισμός πρέπει να ενισχυθεί από το κράτος ώστε να επεκταθεί σ' όλους τους τομείς της αγροτικής δρατηριότητας, Η οργάνωση συνεργατικών εξαγωγής και επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων θα είχε μεγάλη σημασία για την πρόοδο της γεωργίας μας. Για να πετύχει και δυναμώσει ο συνεργατισμός θα υποστηρίξουμε την πληρη δημοκρατικοποίηση του.

ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΡΘΟΥ: Οι βουλευτές του ΑΚΕΛ υποστηρίζουν καθε αίτημα των αγροτών που αποβλέπει στην εξύψωση του βιοτικού και εκπολιτιστικού επιπέδου της υπαίθρου ώστε να περιοριστεί η σημερινή τεράστια διαφορά ανάμεσα στο επίπεδο της πόλης και του χωριού. Τα χωριά μας χρειάζονται νερό, ηλεκτρισμό, νοσοκομεία, δρόμους, σχολεία, όπως και οι πόλεις. Οι αγρότες δεν έχουν λιγώτερα δικαιώματα από τους πολίτες για μια άνετη και πολιτισμένη ζωή.

Γ. ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΟΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Με την ανάπτυξη της γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής θα επιδιώξουμε να εξασφαλιστεί οικονομική και νομισματική σταθερότητα με την καλύτερευση του εμπορικού ισοζυγίου με το εξωτερικό. Γι' αυτό θα ζητήσουμε περιορισμό στις εισαγωγές ειδών πολυτελείας και ειδών που παράγονται στην Κύπρο.

Οι συγκοινωνίες στο εσωτερικό και ιδιαίτερα των χωριών πρέπει να καλύτερεύσουν. Για να γίνει η Κύπρος ένας κόμβος ναυτιλιακών και αεροπορικών συγκοινωνιών ανάμεσα στην Ασία, Ευρώπη και Αφρική, θα υποστηρίξουμε ένθερμα ριζική καλύτερευση των λιμανιών μας και επέκταση του αεροδρομίου.

Εκτός από την ανάπτυξη του εξωτερικού τουρισμού, που θα μπορούσε ν'αφήνει στον τόπο μερικά εκατομμύρια λίρες, θα ζητήσουμε να ενισχυθεί αποφασιστικά ο εσωτερικός τουρισμός. Οι εξοχές της Κύπρου πρέπει να γίνουν ελκυστικές και προσιτές και για τους Κυπρίους, να δίνουν αναψυχή και υγεία στο λαό μας.

Ιδιαίτερα πρέπει να ενθαρρυνθεί ο λαϊκός εσωτερικός τουρισμός μέσον των επαγγελματικών και εκπολιτιστικών οργανώσεων με την ενίσχυση του κράτους.

6. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΒΑΣΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ: Ολη η πολιτική μας εξωτερική και εσωτερική, οικονομική και κοινωνική θα αποβλέπει στην ικανοποίηση των αναγκών του ανθρώπου για να περιοριστεί η στέρηση και ο φόβος για το αύριο, για να γίνει η ζωή του λαού μας χαρούμενη πολιτισμένη ανθρώπινη.

Τα βασικά αιτήματα των εργαζομένων για εξασφάλιση μιας τέτοιας ζωής θάνατι πάντα στο κέντρο της προσοχής μας.

Για την εργατική τάξη. Δεν θα φεισθούμε κόπους και θυσίες για να υποστηρίξουμε τη διατήρηση και άνοδο του βιοτικού επιπέδου της εργατικής τάξης. Θα υποστηρίξουμε σε συνεργασία με τις εργατικές οργανώσεις, την εφαρμογή ενός πλήρους συστήματος

κοινωνικών ασφαλίσεων εναντίον της ανεργίας, δυστυχημάτων, γηρατειών κλπ. Θα ζητήσουμε πλήρη απασχόληση με το άνοιγμα παραγωγικών έργων, πτώση του τιμαρίθμου, γενίκευση του 44ώρου τις επιχειρήσεις. Να κατοχυρωθούν οι συνδικαλιστικές ελευθερίες.

Θα υποστηρίξουμε για όλους τους εργαζόμενους το δικαίωμα της δουλειάς και θα επιδιώξουμε το δικαίωμα αυτό να συμπεριληφθεί και στο σύνταγμα για κάθε πολίτη της Κύπρου.

Για τη διανομή θα ζητήσουμε από το κράτος να δοθούν στους επιστήμονες όλες οι ευκαιρίες για εργασία, επιστημονικές έρευνες και μέσα για μια άνετη ζωή. Θα υποστηρίξουμε τα αιτήματα των δασκάλων για καλύτερευση της θέσης τους. Θα βοηθήσουμε τις οργανώσεις επιστημόνων να παίξουν το ρόλο τους στον τόπο μας.

Για τη νεολαία μας η νέα Δημοκρατία έχει σοβαρές υποχρεώσεις, θα ζητήσουμε να εξασφαλισθούν όλα τα μέσα από το κράτος για την δωρεάν γενική και τεχνική μόρφωση των νέων. Θα επιδώσουμε να εξασφαλίζεται απασχόληση σ' όλους τους αποφοίτους των σχολείων για ν' αποφευχθεί η μετανάστευση, η απογοήτευση και η διαφθορά της νεολαίας. Θα υποστηρίξουμε κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην πνευματική, ηθική και εκπολιτιστική ανάπτυξη της νεολαίας.

Η φροντίδα για τη γυναίκα και το παιδί που είναι σχεδόν άγνωστη ως τα σήμερα αποτελεί ένα βασικό καθήκο μας στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ιδιαίτερη προσοχή θα δώσουμε στη λύση των προβλημάτων της εργαζόμενης γυναίκας και ακόμα πιο πολύ της εργαζόμενης μητέρας. Το κράτος πρέπει να αναλάβει την ίδρυση βρεφοκομικών και νηπιακομικών σταθμών, στις πόλεις και τα αγροτικά κέντρα.

Η αρχή "ίση αμοιβή για ίση δουλειά" στις γυναίκες θα υποστηριχτεί από τους βουλευτές του ΑΚΕΛ.

Η υγεία του λαού απαιτεί την ανάπτυξη των

ιατρικών υπηρεσιών, την επέκταση των νοσοκομείων και τη δημιουργία ιατρείων και νοσοκομείων στα αγροτικά κέντρα.

7. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ: Θα εξακολουθήσουμε να υποστηρίζουμε όπως και πρωτύτερα την ανάγκη φιλίας και ειλικρινούς συνεργασίας με τους τούρκους συμπατριώτες μας και τις άλλες μειονότητες. Η δημιουργία του κυπριακού κράτους κάνει τη συνεργασία αυτή πιο επιταχτική και απαραίτητη για την πρόοδο του τόπου στον πολιτικό, και οικονομικό τομέα.

Αναπτύσσοντας την αμοιβαία εμπιστοσύνη και συνεργασία με τους τούρκους συμπατριώτες μας θα μπορέσουμε με κοινούς αγώνες και προσπάθειες να οδηγήσουμε την πατρίδα μας στην ολοκλήρωση της ανεξαρτησίας και στην πρόοδο.

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ: Για να λύσει τα σοβαρά πολιτικά και οικονομικά της προβλήματα η νεαρή Δημοκρατία της Κύπρου χρειάζεται συσπείρωση όλων των λαϊκών δυνάμεων κάτω από ένα κοινό πρόγραμμα δράσης.

Οι βουλευτές του ΑΚΕΛ θα είναι πάντα πρόθυμοι να συνεργαστούν με τους άλλους βουλευτές και με όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου για να χαράξουν από κοινού την τακτική και να προχωρήσουμε ενωμένοι σ'ένα εθνικό μέτωπο ως την πραγματοποίηση των σκοπών μας.

Η ειλικρίνεια και η συνέπεια που χαρακτηρίζει πάντοτε τους λαϊκούς αγωνιστές της Κύπρου, θα χαρακτηρίζει όλες τις ενέργειες και την πολιτική μας.

Η Βουλή των αντιπροσώπων θάναί για μας πεδίο δράσης για τα εθνικά και λαϊκά συμφέροντα και θα δουλέψουμε εκεί, μακριά από κάθε στενόκαρδο υπολογισμό για την ενότητα του Κυπριακού λαού που θα τον οδηγήσει στη νίκη, και τη πραγματοποίηση των ανθρωπιστικών ιδανικών του-στην πραγματική ανεξαρτησία, την δημοκρατία, την ειρήνη και την ευημερία".